

Dialog med forældre

Dialog med forældre skal organiseres, så forældrene inddrages i dagtilbuddets arbejde med barnets læring, udvikling og trivsel. Et godt samarbejde mellem forældre og dagtilbud beror på tillid, respekt og dialog, og det foregår på tre niveauer: individuelt, i forældregruppen og i forældrebestyrelsen.

Dialog med forældre handler bl.a. om at:

- Planlægge og prioritere forældresamarbejdet som en selvstændig arbejdsopgave, der supplerer det daglige arbejde med børnene
- Sikre et godt samarbejde på alle de tre niveauer i forældresamarbejdet (individuelt, i forældregruppen og i forældrebestyrelsen) mhp. at samarbejde om børnenes læring, udvikling og trivsel
- Have blik for, at forældrene har det primære ansvar for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, og at

deres ressourcer derfor skal inddrages i dagtilbuddet og indgå i overvejelserne om organiseringen af et godt samarbejde.

Organiseringen af dialogen skal understøtte samarbejdet mellem forældre og dagtilbud og samarbejdet om børnenes læring og trivsel. Samarbejdet og dialogen understøtter sammenhængen mellem barnets læringsarena i dagtilbuddet og arena i hjemmet. Den pædagogiske intention og vurdering af den aktuelle børne- og forældregruppes behov skal afspejle sig i organiseringen af dialogen og samarbejdet med forældre.

1

Involver forældrene

Forældre skal involveres som vigtige, aktive og deltagende aktører i arbejdet med at styrke børnenes læring, udvikling og trivsel. Det er derfor relevant at overveje, hvornår og hvordan forældrene skal involveres, og hvordan der kan tages udgangspunkt i både den enkelte forælder og den samlede forældregruppe.

I dag inviterer mange dagtilbud forældrene indenfor ved at afholde forældrecafeer el.lign., hvor forældre, børn og personale samles om en fælles aktivitet. Ved at sætte fokus på læring i forældrecafeen kan den også tænkes

som en arena, hvor forældrene involveres, og derved kan de understøtte de pædagogiske intentioner for børnegruppen. Det kan fx ske ved at fastlægge et fagligt, pædagogisk tema for forældrecafeen eller ved at præsentere et læringsforløb, som der aktuelt arbejdes med. Forældrecafeen kan også nytænkes ved at lade forældrene fastlægge rammerne og temaet for en kommende forældrecafe. Når man tænker i flere forskellige måder at involvere forældrene på, rammer man bredere i forældregruppen og giver forældrene mulighed for at blive involveret på flere måder.

Inspiration til dialog med forældre

2

Lyt til forældrene, og afstem forventninger

Et godt udgangspunkt for samarbejdet mellem dagtilbud og forældre er at være lydhør over for forældrenes forventninger og at være tydelig i kommunikationen om, hvad forældrene kan forvente fra dagtilbuddets side. Mange dagtilbud har gode erfaringer med at indlede samarbejdet ved barnets opstart med en samtale om de gensidige forventninger. De oplever, at det fungerer godt med et fælles udgangspunkt for samarbejdet. Det er relevant at overveje balancen mellem børneperspektivet og forventningerne, der er afstemt med forældrene. Fx kan en aftale om, at personalet ikke skal bruge tid på at finde glemt tøj eller legetøj, i nogle sammenhænge have betydning for børnenes trivsel.

Det samme er gældende for forældrebestyrelsens rolle i dagtilbud, hvor forældre og dagtilbud med fordel kan afstemme forventningerne til forældrebestyrelsens

rolle og mulighed for indflydelse. Forældrebestyrelsen fastsætter principperne for dagtilbuddets arbejde, og en klar forventningsafstemning begge veje er med til at sætte en god ramme for samarbejdet.

At være tydelig med hensyn til sin pædagogiske praksis kan bl.a. handle om at være opmærksom på at formidle baggrunden for dagtilbuddets "institutionslogikker". Det vil sige at give en faglig forklaring på regler, rammer osv., som man som pædagogisk personale kan komme til at tage for givet, men som måske ikke er klare for de nye forældre.

3

Hvordan møder vi forældrene?

Mødet med forældrene foregår både i forbindelse med de uformelle snakke og i forbindelse med fastlagte møder. Det kan derfor være relevant at overveje, hvilke muligheder der er for at tale sammen. Som pædagogisk personale kan man opleve, at det kan være svært både at få talt med forældrene i det daglige og at være fordybet med børnegruppen. Det gør sig særligt gældende som dagplejer, hvor man på afleverings- og hentetidspunkterne ofte er alene med børnene. Det kan derfor være værd at overveje, hvordan man organiserer mødet med forældrene. Nogle dagtilbud afsætter fx tid til samtaler mellem forældre og dagtilbud efter behov, mens andre har på forhånd fastlagte tidspunkter for samtaler, fx ved overgange, hvor samtalerne afholdes efter en fast ramme.

4

Hvordan taler vi sammen?

Det kan være en god ide at se på, hvordan man kommunikerer med forældrene om deres barns læring, udvikling og trivsel. Om de bliver mødt med instruktioner og informationer eller en mere åben, dialogisk tilgang. Mange dagtilbud oplever, at kommunikationen ikke må blive for instruerende, men at forældre sætter pris på vejledning, som er individuel og respekterer forældrenes kompetencer og viden. Nogle forældre ønsker vejledning i, hvordan de skal støtte op derhjemme, mens andre hellere vil have udstukket nogle overordnede rammer for dagtilbuddets pædagogiske praksis.

Nogle dagtilbud har gode erfaringer med at arbejde ud fra en bestemt model for samtalen med forældre. Eksempelvis dialogiske forældresamtaler, hvor det pædagogiske personale skal opfatte sig selv som dialogpartnere sammen med forældrene, og hvor forældrene, gennem en ligeværdig samtale med personalet, udvikler grundlaget for deres barns udvikling og læring. Der er på forhånd sat en ramme for dialogen på møder med forældrene, fx at forældre og pædagogisk personale i fællesskab sætter sig mål for det enkelte barn.

Uanset hvilken tilgang man vælger, er det centralt at blive enige om en fælles ramme for, hvordan man møder forældrene.

5

Hvad kan den digitale kommunikation?

De fleste dagtilbud har fået digitale platforme til kommunikation med forældrene. Det betyder, at man aktivt skal forholde sig til, hvad man kan kommunikere digitalt, og hvad der skal kommunikeres ansigt til ansigt. Hvilken betydning har det fx, når forældrene kan registrere digitalt, at barnet ikke kommer pga. sygdom? Er det en fordel, at det pædagogiske personale ikke skal bruge tid på at tale i telefon? Eller en ulempe, at personalet ikke ved, hvad barnet fejler, og ikke kan give besked, hvis flere børn har samme sygdom? Digital kommunikation giver mange muligheder, men der kan være brug for at have opmærksomhed på, hvem man ikke når, når man kommunikerer digitalt.

6

Forældre er forskellige

Forældre har brug for forskellige former for samarbejde, og det er vigtigt at arbejde differentieret med forældregruppen med hensyn til børnenes dagligdag og deres læring. Forskning viser, at et godt samarbejde styrker børnenes udvikling og kan være afgørende for at kunne

lykkes med særlige udfordringer som eksempelvis sprogudvikling eller konflikter i særlige børnegrupper. Et godt samarbejde skabes på forskellig vis afhængigt af de enkelte forældre.

Som pædagogisk personale kan man være opmærksom på, hvordan man møder de forskellige forældre i hverdagsituationerne, så der ikke er nogen børn, der bliver ekskluderet ved den måde, man reagerer på. Er man fx lige så begejstret over at høre om familien, der har fodret ænder, som familierejsen til Thailand? Ved at være opmærksom på automatreaktionerne kan der skabes et inkluderende miljø.

Refleksionsspørgsmål

1. Hvordan kan kontakten og dialogen organiseres, så den understøtter børnenes læring, udvikling og trivsel?
2. Hvordan organiserer vi forældresamarbejdet, så vi er åbne over for at lytte til forældrenes ønsker og ideer og bruger ønskerne i videreudviklingen af vores pædagogiske praksis?
3. Hvordan kan vi kommunikere på alle tre niveauer i forældresamarbejdet (individuel, i forældregruppen og i forældrebestyrelsen)?
4. Hvordan bruger vi digitale løsninger til at kommunikere med forældrene og samtidig sikre, at alle får den relevante information?
5. Hvordan ønsker vi, at børnene oplever sammenhængen mellem dagtilbud og hjem?

Opmærksomhedspunkter

- Prioriter forældresamarbejdet som en del af kerneopgaven.
- Overvej, hvilke typer af kommunikation der egner sig bedst til henholdsvis digitale platforme, ansigt-til-ansigt-kommunikation, skriftlige opslag osv.
- Forklar jeres organisering og valg af aktiviteter, så forældrene involveres og bidrager til sammenhæng i forbindelse med børnenes læring, trivsel og udvikling.
- Byg på forældrenes ressourcer.
- Vær opmærksom på at møde alle forældre ligeværdigt og differentieret.